

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nemščina v slovenskih šolah na spodnjem Štajerju.

Vsled onih razprav, ki so se v minolem zasedanju v deželnem zboru v Gradcu godile, se je nadejati, da bode deželni šolski svet vsaj slišal vse okrajne in more biti tudi krajne šolske svete po naših krajih ter od njih zahteval poročila, koliko da bi ti želeli, naj bi se po slovenskih šolah nemščina učila.

Kako pa bi ti na taka vprašanja odgovorili, to bilo bi za blagor slovenske narodnosti in smemo še pridejati za ves blagor slovenskega ljudstva neizmerno važno in lahko bi to celo našo prihodnost odločilo.

Vočigled tega pa opozarjamo vse rodoljube, da se na taka vprašanja pripravijo in o pravem času ukrenejo to, kar zahteva korist našega ljudstva. Iz kroga naših poslancev prišel nam je v tej zadevi imeniten dopis in mi podamo v naslednjih vrstah našim častitim bralcem glavniše misli iz njega s tem večjim veseljem, ker menimo, da bi se taki odgovori, vsi v bistvenih rečeh enaki, na dotičnem mestu javalnine dostojno uvažali.

Priporoča se v tem oziru, piše rodoljubni g. poslanec, da sklenó krajni šolski sveti, kar po postavi smejo, in odgovorijo na vprašanje, ki bi se jim postavilo, tako-le:

1. Nemški jezik naj se podučuje v slovenskih šolah kot posebni predmet, kakor n. pr. kršč. nauk ali računanje, to pa od 4. ali 5. šolskega leta naprej.

Za ta poduk naj se pristavijo posebne ure povrh onim, ki so po sedanjem učnem načrtu že vpeljane. Ne smejo torej te ure nobenemu predmetu, ki se ga otroci učé že po dosedanjem načrtu, odvzeti časa.

Starišem pa in oskrbnikom otrok daje se na prosto voljo, otroke vpisati ali pa tudi izbrisati iz nemškega poduka, ko bi namreč to izpoznali za potrebno.

Kedar pa in dokler so otroci vpisani za to podučevanje, dotlej se morajo v dotične ure pošiljati in se kaznuje ostro zanemarjanje tega poduka.

2. Podučni jezik ostane po vseh slovenskih šolah in pri vseh ostalih predmetih skoz in skoz edino slovenski tje do konca šolanja, ker je koristi le na tak način upati od poduka.

Samo za podučevanje v nemškem jeziku rabi se v poslednjih letih lahko tudi nemški jezik za podučni.

3. Razven podučevanja v nemščini mora se torej po slovenskih šolah mladina v vseh onih predmetih podučevati in vsacega toliko ur v tjednu slovenski, kolikor se jih učijo nemški otroci v nemških šolah nemški.

To bili bi tako glavni nazori, po katerih bi se naj sklepi v krajnih šolskih svetih godili, kedar bi deželni šolski svet do njih enako vprašanje stavil.

Zakaj pa da povdarjamo ravno to in zakaj da se držimo teh nazorov, ni težko umeti. Kolikor podučevanja namreč postava in učni načrti, ki so sedaj v veljavi, terjajo za nemško mladino v nemških šolah, toliko ga je tudi potreba slovenskim otrokom v slovenskih šolah. Naši, slovenski otroci ne smejo zaostati za otroci Nemcev. Kar se učijo nemški otroci nemški, vse to naj se učé slovenski otroci slovenski. Drugače dela se jim krivica.

Leto, v katerem se naj začné slovenski otroci učiti nemškega jezika, ali že v 4. ali pa še le v 5. ali more biti že poprej, tisto določijo krajne razmere.

Govor dr. Ferd. Dominkuša v dež. zboru

dne 13. januv. 1886.

(Konec.)

Vidite toraj gospoda, da vlada sama posel potujčenja pridno oskrbljuje in da si zaradi pedagogike ne dela nobene vesti, če gre za to, germanizacijo Spodnjega Štajerja pospeševati.